

Raport

Polska na szpilkach, czyli rola kobiet w gospodarce

Polska na szpilkach, czyli rola kobiet w gospodarce

Kobiety zarabiają mniej, mimo że są lepiej wykształcone. Jest ich więcej, ale w wieku produkcyjnym dominują jednak mężczyźni. Różnice występują nie tylko w pensjach, ale również w aktywności zawodowej, bezrobociu, czy obejmowanych stanowiskach. Jaki wpływ na gospodarkę Polski mają kobiety? Za co cenią je pracodawcy?

Analizując rolę jaką odgrywają kobiety w polskiej gospodarce, warto najpierw spojrzeć na dane demograficzne. Szybko natrafimy na informację, że kobiet jest po prostu więcej niż mężczyzn. Przewaga ta dotyczy jednak głównie osób najstarszych.

- Tutaj „winowajcą” jest średnia długość życia. Kobiety żyją w Polsce średnio aż o 8 lat dłużej. Co ciekawe, różnica ta spadła od początku transformacji ustrojowej o rok. Wśród osób poniżej 50 roku życia jest już z kolei więcej mężczyzn. Powodem jest fakt, że na każde 100 dziewczynek rodzi się w Polsce aż 105 chłopców. W rezultacie w grupie najbardziej aktywnej zawodowo jest więcej mężczyzn. Kobiet jest zatem na rynku pracy mniej, pomimo tego, że w społeczeństwie jest ich więcej - komentuje **Maciej Przygórzewski**, główny ekspert walutowy serwisu wymiany walut **Walutomat.pl**.

Polki są lepiej wykształcone

Kolejnym elementem, na który warto zwrócić uwagę są różnice w wykształceniu płci. Według danych GUS z 2017 roku, 44,7% kobiet posiada wyższe wykształcenie. Tym samym osiągnięciem może pochwalić się zaledwie 27,1% mężczyzn. W przypadku wykształcenia średniego udział płci jest bardzo porównywalny. Różnica pojawia się ponownie w przypadku wykształcenia zawodowego oraz niepełnego, gdzie w konsekwencji przeważają panowie.

- Warto zwrócić uwagę, że im wyższe wykształcenie, tym różnica pomiędzy procentem aktywnych zawodowo kobiet a mężczyzn spada. Wiele osób zwraca uwagę na historyczne zaszczości i model mężczyzny - jedyne go żywiciela rodziny. Na przestrzeni lat udział kobiet w całkowitej liczbie osób pracujących systematycznie rośnie i wynosi już około 44% - tłumaczy **Maciej Przygórzewski**.

Obowiązki rodzinne nadal domeną kobiet

Wśród kobiet w wieku produkcyjnym jest około 29% osób biernych zawodowo (osoby niepracujące i nie szukające pracy, ale też nie będące bezrobotnymi, np. studenci, osoby na urloпах wychowawczych), wobec 20% u mężczyzn. Ciekawie przedstawiają się również powody bierności zawodowej. Główne trzy powody dla osób w wieku produkcyjnym to nauka, choroba i obowiązki rodzinne. W pierwszym przypadku, co patrząc na różnicę w wykształceniu musi dziwić, jest mniej kobiet. Również bierność zawodowa z powodu choroby jest częstsza u mężczyzn. Prawdziwa różnica pojawia się jednak w przypadku obowiązków rodzinnych. Powód ten jest wskazywany przez kobiety zdecydowanie częściej.

*- Można też zwrócić uwagę na to, że w przypadku występowania kilku powodów równolegle kobiety znacznie chętniej jako główny podają opiekę nad dzieckiem, co może powodować drobne zniekształcenie w badaniu - zauważa **Maciej Przygórzewski z Walutomat.pl.***

Podobne uzasadnienia pojawiają się w przypadku pracy w niepełnym wymiarze czasu. Tutaj trzeba zwrócić uwagę na sporą różnicę: pracuje w ten sposób 10,6% kobiet i zaledwie 4,4% mężczyzn. Wśród kobiet czterokrotnie częściej powodem jest opieka nad członkami rodziny. U panów z kolei częściej pojawia się choroba oraz, co ciekawe, ponownie nauka.

Nauczyciele i służba zdrowia - dominacja kobiet

Interesującym zjawiskiem jest udział osób zatrudnionych w sektorze publicznym. Wśród kobiet zatrudnionych jest tam aż 33,2% pracujących, wśród mężczyzn jest to zaledwie 16,7%. Odpowiadają za to dwa sektory: edukacja i służba zdrowia. W obu przypadkach udział płci żeńskiej to około 80%.

Kobiety w Polsce przeważają na stanowiskach biurowych i sprzedażowych. Mężczyźni z kolei tam, gdzie potrzebne są prace fizyczne. Oprócz opieki zdrowotnej i edukacji, kobiety dominują w gastronomii, a nawet finansach. Mężczyźni z kolei największy udział mają w budownictwie, górnictwie, logistyce i rolnictwie. W przypadku działalności naukowej i technicznej odsetek ten jest właściwie równy. Warto natomiast zwrócić uwagę, że na 6 osób pracujących w warunkach zagrożenia znajduje się aż 5 mężczyzn. W takich warunkach pracuje niemal 8% Polaków.

*- Rola kobiet na rynku pracy już od dłuższego czasu jest coraz bardziej znacząca, co obserwuję od blisko 20 lat rekrutując menedżerów i specjalistów dla firm z różnych sektorów gospodarki na terenie całej Polski. Moim zdaniem przyczyniło się do tego silne dążenie do poszerzenia własnej edukacji, ambicje zawodowe i zmiany w modelu rodziny, gdzie podział obowiązków jest bardziej wyrównany w zakresie np. opieki nad dziećmi. Nadal mamy zawody, które częściej kojarzone są kobietami (np. księgowość, działy personalne) i mężczyznami (np. programiści, inżynierowie), ale i tutaj widać zmiany na korzyść zwiększenia się udziału kobiet w dotychczas traktowanych jako „męskie” grupach zawodowych - mówi **Andrzej Dąbrowski, właściciel warszawskiej agencji rekrutacyjnej Yellow Heads.***

Przedsiębiorcze Polki

Jak wygląda przedsiębiorczość kobiet w naszym kraju? - *W całej gospodarce widać większy odsetek kobiet pracujących jako pracownicy etatowi. Jak nietrudno się domyślić, skoro więcej pań pracuje w ten sposób, to więcej mężczyzn będzie z kolei zakładało własny biznes - komentuje ekspert Walutomat.pl.* Co jednak warto podkreślić w Polsce 33,4% przedsiębiorstw zakładanych jest przez kobiety. To więcej niż średnia Unii Europejskiej (31%).

Kobiety coraz częściej organizują się w ramach różnych stowarzyszeń, promując idee przedsiębiorcze oraz motywując inne panie do silniejszego realizowania się także w życiu zawodowym. - *Mamy coraz więcej firm tworzonych przez kobiety, czy kierowanych przez nie. Czasami są to organizacje nastawione na promocję zatrudniania w nich zwłaszcza kobiet, to jednak pojedyncze przykłady. Jako przełożone, czy właścicielki firm kobiety niejednokrotnie starają się budować zespoły zróżnicowane pod względem płci, ale nie obawiają się także zatrudniania mężczyzn i kierowania nimi, budując merytoryczny autorytet przywódcy i lidera. Oczywiście w branżach/specjalnościach zawodowych typowo „kobięcych”, czy „męskich” nadal proporcje płci nie są wyrównane, ale jak pokazują zmiany z ostatnich kilkunastu lat i one się zmniejszają, czego powodem jest silne dążenie kobiet do sprawdzania się w nowych rolach zawodowych, czy osiąganie kolejnych awansów pionowych w organizacjach - mówi Andrzej Dąbrowski.*

Mniej bezrobotnych młodych kobiet i po 50-tce

Bezrobocie mierzone metodą BAEL, czyli Badanie Aktywności Ekonomicznej Ludności, pokazuje, że kobiet bez pracy jest generalnie nieco więcej niż mężczyzn. W całej populacji różnica ta dla osób w wieku produkcyjnym wynosi między 4,5% a 4,8%.

- *Mniej bezrobotnych kobiet niż mężczyzn jest niespodziewanie w grupie wiekowej 25-29 lat oraz, co patrząc na duży procent zatrudnienia w sektorze publicznym nie powinno dziwić, powyżej 55 roku życia. Wykształcenie ma tutaj niewielki wpływ - mówi Maciej Przygórzewski.*

Kobiety nadal zarabiają mniej

Jak to wszystko przekłada się na płace? Tzw. luka płacowa, czyli różnica między zarobkami kobiet i mężczyzn, według badań Eurostatu za 2016 rok wynosi w Polsce "zaledwie" 7,2%. Równiejsze zarobki w Europie są tylko w Belgii, Luksemburgu, we Włoszech oraz w Rumunii. Z drugiej strony daleko nam na szczęście do takich niechlubnych liderów Europy jak Estonia, Czechy, Niemcy, Wielka Brytania, czy Austria z wynikiem powyżej 20%.

Płace kobiet w Polsce są wciąż niższe, niż mężczyzn, ale na tle Europy nie wyglądamy w tym aspekcie źle. Smucić może, że ten wskaźnik w ostatnich latach nieco się pogorszył. Największe różnice płacowe są na stanowiskach menedżerskich, wysokich szczeblach administracji, specjalistycznych i technicznych.

- *Kobiety często cenione są przez pracodawców za dobrą organizację pracy, pozyskiwanie*

nowych umiejętności i edukowanie się w ramach dodatkowych kursów, czy studiów podyplomowych, lojalność wobec danego pracodawcy rozumianą czasami jako mniejszą skłonność do zmiany firmy, empatię w relacjach w zespołach, cierpliwość, czy elastyczność w działaniu - wylicza **A. Dąbrowski z Yellow Heads**.

Kobiety pracują 5,5 roku krócej

Czy jest jakiś powód dysproporcji płacowych? - Z jednej strony mężczyźni wykonują prace cięższe, więc powinny być lepiej płatne. Z drugiej strony kobiety są lepiej wykształcone, powinny więc więcej zarabiać. Część osób wskazuje na niekorzystny wpływ na zarobki przerw pracy z powodów rodzinnych u pań. Warto w tym miejscu wskazać na parametr przewidywanego czasu aktywności zawodowej płci. Statystycznie męczyzna przepracuje 36 lat, podczas gdy kobieta zaledwie 30,4. Tak duża różnica z pewnością ma wpływ na zarobki - zauważa **Maciej Przygórzewski z Walutomat.pl**.

- Jako przedstawiciel pokolenia obecnych czterdziestolatków znam wiele przykładów wśród znajomych pracujących w dużych firmach, czy sektorze MSP, gdzie panie realizują się zawodowo z większymi sukcesami niż panowie mimo niejednokrotnie przerw w pracy zawodowej związanej z macierzyństwem. To także pokazuje często silniejszą determinację kobiet do odnoszenia sukcesów zarówno w życiu zawodowym i rodzinnym, co jest traktowane przez pracodawców jako mile widziane cechy u liderów organizacji - mówi **właściciel Yellow Heads**.

Wpływ 500+ na pracę kobiet

Czy program 500+ miał wpływ na rynek pracy kobiet? Trudno powiedzieć, gdyż program został wdrożony w kwietniu 2016 roku i to jest za krótki okres aby wyrokować jak zmieni on rynek pracy w dłuższej perspektywie. Dostępne dane za 2017 rok, który był pierwszym pełnym rokiem obowiązywania programu, pokazują spadek liczby pracujących kobiet. Stanowią one 43,7% ogółu pracujących w wieku produkcyjnym, wobec 44,1% dwa lata wcześniej. Ekspert walutowy Walutomat.pl, Maciej Przygórzewski, zwraca uwagę, że na te same lata przypada gwałtowny, niemal 4% spadek bezrobocia, co powoduje, że kwotowy spadek liczby pracujących pań jest bardzo dziwnym zjawiskiem.

Na tej podstawie niektórzy analitycy wskazują, że część kobiet prawdopodobnie najstabiliej zarabiających, wybrała pozostanie w domu zamiast aktywności zawodowej. Pełen obraz sytuacji poznamy jednak najprawdopodobniej dopiero w 2020 roku, kiedy GUS opublikuje dane za 2019 rok. Biorąc pod uwagę zapowiedzi wyborcze zmian w programie, analiza może być jednak dodatkowo utrudniona. ■

Maciej Przygórzewski

Główny analityk walutowy Currency One

Andrzej Dąbrowski

Właściciel agencji rekrutacyjnej Yellow Heads

Walutomat.pl to pierwsza i największa społecznościowa platforma wymiany walut, na której użytkownicy mogą indywidualnie ustalać kursy walut i bezpośrednio wymieniać je z innymi klientami. Walutomat.pl jest tylko i wyłącznie pośrednikiem w tych transakcjach zapewniającym bezpieczeństwo procesu wymiany walut. Serwis, który powstał w 2009 roku, to największa platforma wymiany walut w Polsce - korzysta z niego 300 tysięcy klientów biznesowych i prywatnych, którzy wymienili już 55 mld zł. Co miesiąc wykonują oni ponad 115 tysięcy operacji.

Dlaczego warto korzystać z Walutomat.pl?

- serwis oferuje wymiany walut 24/7,
- wymiana jest bardzo szybka - walutę można wymienić nawet w 15 minut,
- wymiana może być do 8 procent tańsza niż w bankach i tradycyjnych kantorach,
- jedyny koszt wymiany w Walutomat.pl to prowizja, pobierana od zrealizowanego zlecenia, tym mniejsza, im więcej klient wymienia (w zależności od rabatu wyniesie od 0,06 procent do 0,2 proc),
- Walutomat.pl jest odealmyc dla każdego klienta - serwis odpowiada na potrzeby zarówno firm, jak i osób indywidualnych,
- Walutomat.pl obsługuje wszystkie banki w Polsce i oferuje darmowe przelewy do dziewięciu z nich,
- szybki i wygodny przelew - wpłata odbywa się poprzez Przelewy24,
- wygodny dostęp do środków - wypłat można dokonywać 7 dni w tygodniu w godzinach 8.00-20.00,
- wypłata euro realizowana jest też w gotówce,
- pomocą służy intuicyjna aplikacja mobilna,
- zaletą Walutomat.pl jest duże odświadczenie ekspertów, zdobyte na przestrzeni dziewięciu lat działalności serwisu,
- Posiada open API do integracji z innymi systemami.

Przedstawione, w dystrybuowanych przez serwis raportach, poglądy, oceny i wnioski są wyrazem osobistych poglądów autorów i nie mają charakteru rekomendacji autora lub serwisu Walutomat.pl do nabycia lub zbycia albo powstrzymania się od dokonania transakcji w odniesieniu do jakichkolwiek walut lub papierów wartościowych. Poglądy te jak i inne treści raportów nie stanowią „rekomendacji” lub „doradztwa” w rozumieniu ustawy z dnia 29 lipca 2005 o obrocie instrumentami finansowymi. Wyłącznie odpowiedzialność za decyzje inwestycyjne, podjęte lub zaniechane na podstawie komentarza, raportu lub z wykorzystaniem wniosków w nim zawartych, ponosi inwestor.

